ΕΤΟΣ ΙΒ'. Ἐν ΑΘΗΝΑΙΣ τῇ 21 ΙΟΥΝΙΟΥ 1898 Ἀριθ. 537

Ἐφημερὶς τῶν Κυριῶν

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ

ΣΥΝΤΑΣΣΟΜΕΝΗ ΥΠΟ ΚΥΡΙΩΝ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ
ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ
Διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν Δρ. 5
Διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν φ.χ. 8

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΣ
11 Ὁδὸς Μουσῶν 11
Ἀπέναντι Νέας Ἐφημερίδος

Γραφεῖον ἀνοικτὸν καθ' ἑκάστην ἀπὸ 10—12 π. μ.

Πᾶσα πωρατήρησις ἐπὶ τῆς ἀποστολῆς τοῦ φύλλου γίνεται δεκτὴ μόνον ἐντὸς ΟΚΤΩ ἡμερῶν.

ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ
ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

Σύνδρομαται ἐγγράφονται εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς
Ἐφημερίδος τῶν Κυριῶν
καὶ παρὰ τοῖς Βιβλιοπωλείοις Βίλμπερ καὶ «Ἑστίας»

Ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ δὲ παρ' ἅπασι τοῖς ἀντιπροσώποις ἡμῶν.

Σώματα πλήρη τοῦ α', β', γ', δ', ε', καὶ ς' ἔτους εὑρίσκονται παρ' ἡμῖν καὶ παρ' ἅπασι τοῖς ἀντιπροσώποις ἡμῶν.

Διὰ τὰ ἀνυπόγραφα ἄρθρα εὐθύνεται ἡ συντάκτις αὐτῶν Κυρία ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

Τὰ πεμπόμενα ἡμῖν χειρόγραφα δημοσιευόμενα ἢ μὴ δὲν ἐπιστρέφονται. — Ἀνυπόγραφα καὶ μὴ δηλοῦντα τὴν διαμονὴν τῆς ἀποστελλούσης δὲν εἶναι δεκτά. — Πᾶσα ἀγγελία ἀφορῶσα εἰς τὰς Κυρίας γίνεται δεκτή.

Αἱ μεταβάλλουσαι διεύθυνσιν ὀφείλουσι ν' ἀποστέλλωσι γραμματόσημον 50 λεπτῶν πρὸς ἐκτύπωσιν νέας ταινίας.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Καθημεριναὶ Ἐντυπώσεις. Σπίτια χειμερινὰ καὶ καλοκαιρινά. Τὸ ἐν Λονδίνῳ γυναικεῖον Συνέδριον. — Ἡ κακὴ βοσκοποῦλα (ὑπὸ δος Εἰρήνης Ζαβιτσιάνου). — Ἐκ τοῦ τάφου τοῦ κ. Παλαμᾶ — Ἐθνικὸς Ὕμνος, τέλος. — Ἐκ τῶν παραδόξων τοῦ de Amicis (ὑπὸ κ. Μαρίας Δρόσου). — Ἕνωσις Ἑλληνίδων τμῆμα ἐκπαιδευτικόν. — Ἐξετάσεις. — Συνταγαί. Ἐπιφυλλίς.

ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΑΙ ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ

Φίλη μου,

Μὲ ἐρωτᾷς τί κάμνω. Θά σου ἀπήντων ὅτι γράφω, ἐὰν αὐτὸν τὸν τελευταῖον καιρὸν δὲν ἠσθανόμην ἓν αἴσθημα περίεργον διὰ τὰς γραφούσας γυναῖκας ἢ διὰ νὰ εἶμαι συνεπεστέρα διὰ τὰς ρητορευούσας γυναῖκας. Μὴ νομίσῃς, ὅτι ἔχω τὸν ἐγωϊσμὸν νὰ ἐξαιρῶ τὸν ἑκυτόν μου, ἂν καὶ δὲν ἔχω τὴν συνήθειαν νὰ ρητορεύω. Λοιπόν, διὰ νὰ ἐνθυμοῦμαι ὅσον τὸ δυνατὸν ὀλιγώτερον τὴν δημοσιογραφικήν μου ἀποστολήν, ἀσχολοῦμαι εἰς ἔργα, τὰ ὁποῖα ἐπεκράτησε μὲν κατὰ συνήθειαν νὰ ὀνομάζωνται γυναικεῖα, ἐκτελοῦνται ὅμως εἰς εὐρυτάτην κλίμακα καὶ ἀπὸ ἄνδρας.

Τοῦτο δὲν τοὺς ἀδικεῖ, διότι τὸ βέβαιον εἶναι ὅτι ἡ ἐργασία, ἡ ὁποία τελεῖται τὰς ἡμέρας ταύτας εἰς τὰ ἐννέα δέκατα τῶν κατοικημένων οἰκιῶν, ἀπαιτεῖ καὶ χέρια γερὰ καὶ μῦς ἰσχυροὺς καὶ ἀντοχὴν καὶ ἐλαστικότητα καὶ δύναμιν, τὴν ὁποίαν ἀμέριστον ἀναγνωρίζομεν εἰς τὰ ἰσχυρὰ ἡμίση μας. Ἐν τούτοις κανεὶς ἐκ τῶν κυρίων αὐτῶν δὲν ἐσκέφθη νὰ μᾶς διεκδικήσῃ τὴν ἐργασίαν ταύτην, ἐὰν δὲ ὡμίλησα προηγουμένως περὶ ἀνδρῶν, ὀφείλω νὰ προσθέσω, ὅτι ἀνήκουν οὗτοι εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν ὑπηρετῶν καὶ ὄχι τῶν κυρίων.

Ὑποθέτω, φίλη μου, ὅτι ἀπὸ τὸν πρόλογόν μου τοῦτον θὰ ἐννόησες περίπου περὶ τίνος πρόκειται: Ἁπλούστατα περὶ ἀπεκδύσεως τῶν οἰκιῶν μας ἀπὸ τοὺς χειμερινοὺς στολισμούς των καὶ περὶ ἁπλοποιήσεως ἐν γένει τῆς ζωῆς διὰ τὰ κυνικὰ καύματα, τὰ ὁποῖα ἔκαμαν ἤδη ἀπειλητικώτατα τὰς πρώτας ἐμφανίσεις των.

Τώρα ἡ εἰκὼν τῆς ἀναστατώσεως τῶν ἐπίπλων μας ἔχει καὶ τὴν εὐχάριστόν της ὄψιν, καὶ ἐάν, ὡς μὲ γνωρίζεις, εἰξεύρω πάντοτε νὰ ἐξετάζω καὶ νὰ ἀναζητῶ μετὰ περισσοτέρας ὑπομονῆς τὰ εὐχάριστα μᾶλλον ἢ τὰ δυτάρεστα πράγματα, ἐὰν λάβῃς ὑπ' ὄψιν σου τὴν προτίμησίν μου αὐτήν, θὰ ἐννοήσῃς πῶς ἀντὶ μεμψιμοιριῶν καὶ γκρύνιας εὐχαρίστους μόνον ἐντυπώσεις θά σου μεταδώσω.

Λοιπὸν τὰ συγυρίσματα εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν καθ' ὅλον τὸν Μάϊον καὶ κατὰ τὰς πρώτας ἀκόμη ἡμέρας τοῦ Ἰουνίου. Τὰ σπίτια μας, φίλη μου, ἂν καὶ ἄψυχα αὐτὰ καθ' ἑαυτά, ἐμψυχώνονται τόσον πολὺ ἀπὸ τὴν ζωὴν καὶ τὴν κίνησιν καὶ τὰς χαρὰς καὶ τὰς λύπας, τὰς ὁποίας περικλείουν καὶ στεγάζουν, ὥστε ἔχουν ἤδη ἀποκτήσει φυσιογνωμίαν τινά, ἔχουν χαρακτῆρα καὶ ἔκφρασιν ἰδίαν εἰς τοιοῦτον βαθμὸν ἀνεπτυγμένην, ὥστε εὐθὺς ὡς εἰσέρχεσαι εἰς ἕνα σπίτι, ἠμπορεῖς ἀμέσως νὰ ἀντιληφθῇς τὴν φυσιογνωμίαν, τὸ ἰδιάζον, οὕτως εἰπεῖν, cachet αὐτοῦ.

Τώρα τὴν τοιαύτην φυσιογνωμίαν προδίδει ἰδία ἡ ἐπίπλωσις. Καὶ ἠμπορεῖ νὰ λεχθῇ διὰ τὰς οἰκίας αὐτὸ ἀκριβῶς, τὸ ὁποῖον λέγεται δι' ἡμᾶς τὰς γυναῖκας, ὅταν πρόκειται νὰ μᾶς χαρακτηρίσουν. Οὕτω ἔχομεν σπίτια πλούσια καὶ σπίτια εὔμορφα καὶ σπίτια εὐχάριστα καὶ σπίτια ζωογόνα. Ὑπάρχει δὲ μεταξύ των τοιαύτη διαφορὰ ἀκριβῶς, ὁποία καὶ μεταξὺ γυναικὸς πλουσίας καὶ γυναικὸς εὔμορφης ἢ εὐχαρίστου, ἢ κομψούλας, ἢ ὅλης γεμάτης ἀπὸ ζωὴν καὶ χάριν. Ἐνίοτε συμβαίνει βέβαια νὰ συγκεντρόνωνται ὅλαι αὐταὶ αἱ χάριτες μαζῆ εἰς ἓν καὶ τὸ αὐτὸ οἴκημα. Καὶ τοῦτο θὰ εἶχα ὄρεξιν

νὰ ὀνομάσω παράδεισον, διότι, ἐὰν συγκεντροῦ ὅλα αὐτά, βεβαίως κατοικεῖται καὶ ἀπὸ ἀγγέλους.

Ἀλλ' ἂς ἀφήσωμεν τοὺς ἀγγέλους καὶ τὸν παράδεισον διὰ τὰς ἁγίας γυναῖκας παρελθουσῶν ἐποχῶν καὶ ἂς ἔλθωμεν εἰς τὰ σπίτια μας, τὰ κοινότατα, τὰ περικλείοντα ἁπλούστατα κοινοὺς θνητοὺς ὡς ἡμᾶς, καὶ διὰ νὰ ὁμιλήσω ἐγωϊστικώτερον, ἃς ἔλθωμεν εἰς τὸ ἰδικόν μου σπίτι, περὶ τοῦ ὁποίου νομίζω ὅτι ἐνδιαφέρεσαι καὶ περισσότερον.

Σπίτια χειμερινὰ καὶ σπίτια καλοκαιρινὰ

Αὐτό, φίλη μου, ἔχει τὰς προτιμήσεις μου καὶ τὴν ἀποκλειστικὴν μέριμνάν μου ἐπὶ ἕνα μῆνα τώρα. Ἐνθυμεῖσαι ὅτι ἄλλοτε σοῦ εἶχα παρκπονεθῆ, διότι ἦτο πολὺ μέγαλο καὶ πολὺ ὑψηλόν; Τώρα ὅπου οἱ τοῖχοί του εἶχαν σκεπασθῆ ἀπὸ ἀντικείμενα ἀγαπητά, ἕκαστον τῶν ὁποίων περικλείει δι' ἐμὲ καὶ ἀπὸ μίαν ἀνάμνησιν, καὶ ὅπου πᾶν ἔπιπλον καὶ πᾶν σκεῦος καὶ πᾶν κομψοτέχνημα εὗρε τὴν θέσιν του· τώρα τὸ ἀγαπῶ ὑπερβολικὰ, τὸ εὑρίσκω ὅλως διόλου τέλειον καὶ ἀσχολοῦμαι εἰς τὴν περιποίησίν του μετὰ μεγάλης χαρᾶς.

Μὴ νομίσῃς ὅμως μὲ τὴν τελειότητα αὐτὴν ὅπου ἀκούεις, ὅτι ζῶ εἰς κανὲν μέγαρον, δὲν εἰξεύρω καὶ ἐγὼ ποίου ρυθμοῦ, ἀλλ' οὔτε ὅτι τὰ βελοῦδα καὶ οἱ περσικοὶ τάπητες καὶ τὰ πολύτιμα ἐκ Σέβρης δοχεῖα καὶ τὰ ἔργα τέχνης μεγάλων καλλιτεχνῶν καὶ τὰ κομψοτεχνήματα μεγάλων μικρογράφων στολίζουν τὸ πτωχικόν μου. Τίποτε ἀπὸ ὅλα αὐτά. Ὅλη ἡ ἐπίπλωσις τοῦ σπιτιοῦ μου, ὅσον καὶ ἂν εἶναι ἁπλῆ εἶναι δι' ἐμὲ ὡραία, διότι ἕκαστον πρᾶγμα ἔγεινε μὲ κόπον, ἀπεκτήθη ἴσως κατόπιν μικρᾶς στερήσεως καὶ ἀνταποκρίνεται ἐπὶ τέλους εἰς μίαν ἀνάγκην.

Ἄλλως τε δὲν ἐφιλοδόξησά ποτε τὴν πολυτέλειαν ἐκείνην, ἡ ὁποία σοῦ ἐπιβάλλει σχεδὸν νὰ περιπατῇς εἰς τὰ ἄκρα τῶν δακτύλων καὶ νὰ κάθησαι μετὰ φόβου εἰς ἓν ἔπιπλον, καὶ νὰ μὴ τολμᾷς νὰ ἐγγίσῃς εἰς ἓν ἀντικείμενον, μὲ τὴν ἀνησυχίαν μὴ τὸ σπάσῃς καὶ μὲ τὴν σκέψιν ὅτι ἡ καταστροφή του ἐπιφέρει καταστροφὴν ὁλοκλήρου περιουσίας. Τὴν πολυτέλειαν τὴν ἐννοῶ μόνον εἰς τὰ ἔργα τῆς τέχνης καὶ ἂν ἠμποροῦσα αἴφνης νὰ ἔχω μίαν συλλογὴν εἰκόνων τῶν καλλιτέρων μας καλλιτεχνῶν, θὰ συνεπλήρου αὐτὸ πᾶσαν περὶ πολυτελείας φιλοδοξίαν μου.

Τὸν καιρὸν τοῦτον λοιπὸν ἔθεσα τὰ χέρια μου εἰς ἐνέργειαν σοβαρωτέραν ἀπὸ τὴν συνήθη, καὶ ἐδῶ ἐπιβλέπουσα, ἐκεῖ ἰδιοχείρως ἐργαζομένη ἐκήρυξα ἀμείλικτον πόλεμον εἰς τὴν σκόνιν καὶ τὰ διάφορα μικρόβια, τὰ ὁποῖα, χωρὶς καμμίαν ἐντροπήν, εἰσδύουν παντοῦ καὶ καταστρέφουν πᾶν ὅ,τι μὲ τόσα ἔξοδα ἔγεινεν.

Χαλιά, παραπετάσματα, σκεπάσματα τοίχων, εἰκόνες ὅλα αὐτὰ ἔπρεπε μὲ θυσίαν πάσης καλαισθησίας νὰ ξεκαρφωθοῦν, νὰ φυλαχθοῦν, νὰ σκεπασθοῦν καὶ γυμνὰ τώρα τὰ πατώματα, γυμνοὶ οἱ τοῖχοι, γυμναὶ αἱ θύραι καὶ τὰ παράθυρα νὰ μειδιεῶσι τὸ σαρκαστικὸν μειδίαμά των εἰς τὰ διάφορα παράσιτα, τὰ ὁποῖα τὸ θέρος ἔχει ὡς ἀπαραιτήτους δορυφόρους καὶ συνοδούς.

Καὶ θέλεις νὰ μὲ πιστεύσῃς; Ἀγαπῶ τὸ σπίτι μου αὐτὴν τὴν ἐποχὴν *ἔτσι δὰ γυμνὸν* καὶ ἀπεριποίητον μᾶλλον ἢ ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα καὶ τοὺς τάπητάς των ἀκόμη δὲν ἀποφασίζουν νὰ ἀποχωρισθοῦν. Τὸ ἀγαπῶ διότι γίνεται δροσερώτερον, διότι εἶναι ἀτημέλητον, διότι μοῦ φαίνεται ὡς νὰ πέρνῃ καθ' ἡμέραν ἀπλεγώτερον τὸ λουτρὸν τῆς καθαριότητός του, ὡς νὰ ἀπορροφᾷ καὶ νὰ μοῦ μεταδίδῃ γενναιότερον τὰ δροσερὰ μόρια τοῦ ἀέρος—ὅταν ὑπάρχουν.

Τὸ ἀγαπῶ, διότι συμβιβάζεται περισσότερον μὲ τὴν ἀτημέλητον καὶ τὴν ἐλαφρόν μας θερινὴν περιβολήν, διότι εἶναι φυσικώτερον, διότι ὁ ἀὴρ κυκλοφορεῖ ἐλεύθερα, χωρὶς νὰ παρεμβαίνῃ μεταξὺ αὐτοῦ καὶ ἡμῶν ὁλόκληρος ἡ βιομηχανία τοῦ μεταξοσκώληκος καὶ τοῦ ἐρίου καὶ ὅλων τῶν συναφῶν πρὸς πᾶσαν ἐπίπλωσιν εἰδῶν. Τὸ ἀγαπῶ ἀκόμη, διότι ἐπὶ τέλους μοῦ ἀφαιρεῖ τὴν εὐκαιρίαν νὰ βλέπω πάντοτε στηλωμένα ἐπιμόνως τὰ βλέμματα ἐπὶ τῶν τοίχων τῶν διαφόρων εἰκόνων ἢ τῶν διαφόρων προπλασμάτων εἰς τὸ αὐτὸ πάντοτε σημεῖον. Μοῦ φαίνεται ὅτι σκεπασμένα ξεκουράζονται ὀλίγον καὶ αὐτά, ὅτι ὁ Ἑρμῆς μου τοῦ Πραξιτέλους ὁ θαυμάσιος αὐτὸς Ἑρμῆς, κινεῖ ὀλίγον τὴν κεφαλήν του πρὸς ἄλλην διεύθυνσιν· ὅτι ἡ ἐξηπλωμένη Μαγδαληνή μου μὲ τὸ σκελετῶδες κρανίον ἐμπρός της καὶ μὲ τὴν βίβλον της καὶ μὲ τὰ συμπλεγμένα δακτυλάκια της ἀφήνει τὴν νωχελῆ στάσιν της, καὶ νέα καὶ εὔμορφη, ὡς τὴν ἔκαμεν ὁ μέγας καλλιτέχνης της, σηκώνεται, κινεῖται, ξαιμουδιάζει, μαζεύει εἰς ὡραῖον κόμβον τὰ χρυσᾶ της μαλλάκια καὶ γίνεται ὀλιγώτερον ἁγία καὶ περισσότερον Μαγδαληνή, ὡς ἦτον ὅταν ὁ υἱός τῆς Ἀφροδίτης τῇ ὡμίλει τὴν μαγικήν του γλῶσσαν. Μοῦ φαίνεται ἀκόμη ὅτι ἡ *Νίκη μου*, τοῦ Βρούτου, ἡ ἀπὸ ἀφρὸν παρείου μαρμάρου πλασμένη, ἡ ὁποία μοῦ ἐνθυμίζει μίαν τόσον εὐτυχισμένην τῆς ζωῆς μου ἡμέραν, μοῦ φαίνεται ὅτι καὶ αὐτή, τώρα μάλιστα, μὲ κάποια πρόσφατα ἐπεισόδια, συγγενῆ μὲ τὴν ἱστορίαν της, ἐσκεπάσθη διὰ νὰ μὴ φανῇ ἡ μελαγχολία της καὶ νὰ μὴν ἀντιληφθῶ τὰ δάκρυά της διὰ τὸ κακόν, τὸ ὁποῖον ἀπεπειράθησαν νὰ τῆς κάμουν, χωρὶς εὐτυχῶς νὰ τὸ κατορθώσουν. Καὶ αὐταὶ αἱ ἐπὶ χαλκοῦ μικρογραφίαι, αἱ παριστῶσαι ὡραῖα Ἰταλικὰ τοπία μὲ τὴν γελαστὴν φύσιν των καὶ τὴν πάντοτε ζωντανὴν θάλασσάν των καὶ αὐταὶ μοῦ κάμνουν κακὸν νὰ τὰς βλέπω, χωρὶς νὰ αἰσθάνωμαι τὴν δροσιὰν τοῦ κύματος καὶ τὴν ζωήν, τὴν μυρισμένην, τοῦ δάσους. Βλέπεις ὅτι ἔχω ἀρκετὰ σοβαροὺς λόγους διὰ νὰ ἀγαπῶ τὴν μεταβολὴν τὴν θερινὴν τῶν σπιτιῶν, τὰ ὁποῖα ἐπὶ τέλους κατὰ τὸ δεύτερον αὐτὸ ἑξάμηνον τοῦ ἔτους μᾶς ἐπιτρέπεται νὰ διαθέτωμεν καὶ διευθετῶμεν, ὅπως θέλομεν ἡμεῖς καὶ ὄχι ὅπως θέλει ὁ συρμὸς καὶ αἱ τῶν ξένων καὶ ἐπισκεπτῶν ἀπαιτήσεις.

Ἐν γυναικεῖον Συνέδριον

Ἡ δευτέρα αὐτὴ ἐρώτησίς σου μοῦ ἐφάνη περίεργος. Δικτί δὲν μεταβαίνω, ἐρωτᾷς, εἰς τὸ συγκαλούμενον ἐν Λονδίνῳ φέτος γυναικεῖον Συνέδριον, μεθ' ὅλας τὰς προσκλήσεις, τὰς ὁποίας ἔλαβα καὶ ἀπὸ τὴν λαίδην Aberdeen, τὴν πρόεδρόν μας καὶ ἀπὸ τὰς λοιπὰς εὐγενεῖς φίλας, μεθ' ὧν ἐγνωρίσθην καὶ εἰς τὰ ἐν Παρισίοις καὶ εἰς τὸ ἐν Σικάγῳ συνέδριον.

Νά σου εἴπω, φίλη μου. Θὰ ἤμην πολὺ εὐτυχής, ἐὰν ἠδυνάμην νὰ τὸ κατορθώσω. Ἀλλὰ δυστυχῶς λόγοι ἀνώτεροι τῆς θελήσεώς μου μὲ ἐμποδίζουν. Θὰ ἤμην εὐτυχής, διότι

καὶ ἐγὼ θὰ ἠδυνάμην νὰ ἀναζωογονήσω τὰς παλαιὰς ἐντυπώσεις μου καὶ νέας θὰ ἤντλουν γνώσεις καὶ θὰ ἀπεκόμιζον ἰδέας διὰ τὸ ἔργον μου. Εἶναι τὰ συνέδρια ταῦτα ἓν εἶδος πνευματικῆς ἀναγεννήσεως, τὴν ὁποίαν εἰς τὰ μεγάλα κράτη καὶ τοὺς ἀνεπτυγμένους λαοὺς παρασκευάζουν καὶ κηδεμονεύουν οἱ ἐπιφανέστεροι τῶν σοφῶν ἀνδρῶν, αἱ ἐπισημότητες, οὕτως εἰπεῖν, τοῦ αἰῶνος. Ποτὲ δὲν θὰ λησμονήσω τὸ πρὸ δεκκετίας συγκληθὲν ἐν Παρισίοις καὶ διοργανωθὲν παρὰ τῆς Γαλλικῆς Κυβερνήσεως Συνέδριον, μὲ πρόεδρον τὸν γηραιὸν καὶ σοφὸν γερουστικστὴν Jules Simon, καὶ μὲ ἀντιπροέδρους τοὺς σοφωτέρους τῶν Γάλλων ἐπιστημόνων.

Ποία ἐπιβλητικότης καὶ ποία μεγαλοπρέπεια ἐν πᾶσι καὶ πόση σοφία εἰς πάντα ἐκφωνούμενον λόγον καὶ πόση εὐγένεια καὶ ἀβρότης εἰς πᾶσαν συζήτησιν. Σοφοὶ ἄνδρες καὶ σοφαὶ γυναῖκες, ξένοι καὶ ξέναι ἐπιφανεῖς, εἰς ἓν ζήτημα ἐφαίνοντο ἀμιλλώμενοι· τίς θὰ φανῇ εὐγενέστερος καὶ ἀβρότερος, τίς θὰ ἀποδείξῃ διὰ τῶν ἔργων, ὅ,τι διὰ λόγων ὑπεστήριζε καὶ ἰσχυρίζετο. Μετρημένοι ὅλοι καὶ ὅλαι, λογικαὶ εἰσηρχόμεθα ἐν τῇ αἰθούσῃ Saint Sulpice ὡς εἰς ναόν, καὶ ἐβλέπομεν ἐπὶ τῶν ἄκρων τῶν δακτύλων, μετὰ τῆς εὐλαβείας, ἣν ἐπιβάλλει ἡ καλὴ ἀνατροφὴ εἰς τοιαύτας ἐπισήμους συνκθροίσεις. Καὶ ἦσαν ἐκεῖ ἀνάμικτα τόσα ἑτερογενῆ στοιχεῖα καὶ τόσαι συγκρουόμεναι εἰς τὰς ἰδέας καὶ πεποιθήσεις κατηγορίαι ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν! Καὶ ἀντεπροσωπεύοντο ἐκεῖ σωματεῖα κληρικῶν καὶ σωματεῖα λαϊκῶν καὶ ἐλευθεροφρόνων, καὶ φιλοβασιλικαὶ καὶ ἄκρως δημοκρατικαὶ ἑταιρίαι, καὶ προτεσταντικαὶ προπαγάνδαι καὶ ἰσραηλιτικαὶ ἀδελφότητες καὶ ἀντισημιτικαὶ ὁμάδες, καὶ γυναῖκες ζητοῦσαι πολιτικὰ δικαιώματα καὶ γυναῖκες ὑποστηρίζουσαι τὰ ἀντίθετα καὶ ἐπιστήμονες παντὸς κλάδου καὶ Γερμανίδες, —αἱ ὁποῖαι, ἐν παρενθέσει, ἠξιοῦντο τῶν μεγαλητέρων περιποιήσεων — καὶ τιτλοῦχοι κυρίαι καὶ πτωχαὶ ἐργάτιδες. Καὶ ὅμως τὸ ὁιταήμερον ἐκεῖνο διάστημα παρῆλθεν ὡς ὑπερτάτης ἁρμονίας γυναικεία ἐκπολιτιστικὴ ἑορτή, ἐξ ἧς ὅλαι ἀπεκομίσαμεν μεγάλα καὶ σοφὰ διδάγματα καὶ ἠκούσαμεν ρήτορας ἐκ τῶν διαπρεπεστέρων τοῦ αἰῶνος καὶ ἀντηλλάξαμεν σχέσεις καὶ γνώμας, ἅτινες ἔτειναν εἰς βελτίωσιν καὶ πρόοδον τοῦ φύλου μας.

Καὶ τὸ ἄλλο τὸ κολοσσιαῖον ἐκεῖνο τοῦ Σικάγου Συνέδριον, εἰς τὸ ὁποῖον εἶχον λάβει μέρος δέκα ὀκτὼ ὅλαι χιλιάδες γυναικῶν καὶ τοῦ ὁποίου ἐπίσης προΐστατο αὐτὸς ὁ ὑποδιοικητὴς τοῦ κράτους Illinois, τοῦ ὁποίου πρωτεύουσα εἶναι τὸ Σικάγον. Τὸ γιγάντειον ἐκεῖνο γυναικεῖον κατόρθωμα, τοῦ ὁποίου ἡ ἐργασία ἀπέβη ἐντελῶς πρωτοφανὴς εἰς τὰ χρονικὰ ὅλων τῶν συνεδρίων τοῦ κόσμου—καὶ τοῦ ὁποίου ἡ θαυμασία διοργάνωσις προεκάλεσε καὶ αὐτῶν τῶν Ἀμερικανῶν ἀνδρῶν οἱ ὁποῖοι δὲν θαυμάζουν τίποτε—τὸν θαυμασμόν. Ἐνθυμεῖσαι ὅτι ἐπὶ ὁλόκληρον ἔτος ἔγραφα τὰς ἐκ τοῦ Συνεδρίου ἐκείνου ἐντυπώσεις μου, τὰς ὁποίας ἀνατυπόνω ἤδη εἰς ὀγκωδέστατον καὶ πολυτέλιδον τόμον. Πόσα καὶ ἐκεῖθεν δὲν ἤντλησα διδάγματα, πόσας καὶ ἀπὸ τὸ Συνέδριον ἐκεῖνο δὲν ἀπεκόμισα νέας δυνάμεις καὶ ἰδέας ὡραίας καὶ πρακτικὰς διὰ τὸ ὑπὲρ τοῦ φύλου μας ἔργον μου!

Αὐτὴ ἡ «Ἕνωσις τῶν Ἑλληνίδων» καὶ ἡ ἐπιμονή μου καὶ αἱ ἐνέργειαί μου ἐπὶ τριετίαν πρὸς καταρτισμὸν αὐτῆς εἰς τί ἄλλο ὀφείλονται ἢ εἰς τὴν εὐχήν, ἣν ἔκαμαν ἡ λαίδη Aberdeen, ἡ μεγάλη φίλη τοῦ Γλάδστωνος, ἡ Πρόεδρος αὐτὴ τῆς Διεθνοῦς Ἑνώσεως τῶν Γυναικῶν ὅλου τοῦ κόσμου, ὅπως καὶ ἡ Ἑλλὰς ἀποκτήσῃ τὴν γυναικείαν ἕνωσίν της· ὅπως καὶ ἡ χώρα αὕτη τῶν φώτων, ὅπως εἶπεν εἰς τὴν πρός με προσφώνησίν της, ἴδῃ τὰς γυναῖκάς της ἐν ἀδελφικῇ ἑνότητι ἐργαζομένας, εἴτε ὡς μητέρας καὶ συζύγους, εἴτε ὡς πολίτιδας ὑπὲρ τῆς εὐτυχίας καὶ τῆς προόδου τῆς χώρας των;

Ἡ εὐχὴ τῆς ἐπιφανοῦς γυναικὸς ἤρχισε νὰ πραγματοποιῆται, διότι ὅλοι ὅσοι θὰ ἀναγνώσουν τὴν ἐκτυπουμένην ἤδη πολυτέλιδον τῆς «Ἑνώσεως» λογοδοσίαν, θὰ ἀντιληφθοῦν ὅτι αἱ Ἑλληνίδες ἡνωμέναι καὶ ἐν ἁρμονίᾳ συνεργαζόμεναι μεγάλα δύνανται καὶ μεγάλα ἐπιτελοῦν, καὶ μεγάλα παρ' αὐτῶν δύναται νὰ ποοσδοκᾷ ἡ πατρίς.

Ὑπὲρ τὰς δισχιλίας Ἑλληνίδες παρέσχον τὴν συνεργασίαν των εἰς τὸ ἔργον τῆς Ἑνώσεως καὶ ἰσάριθμοι εἶναι αἱ μετὰ τῶν ἐν ταῖς ἐπαρχίαις καὶ τῷ ἐξωτερικῷ ὁμάδων ἐργαζόμεναι σήμερον εἰς τὸ μεταρρυθμιστικὸν ἔργον αὐτῆς!

Πόσον λοιπὸν θὰ ἐπόθουν νὰ εὑρεθῶ σήμερον εἰς Λονδῖνον εἰς τὸ μέσον τῶν εὐγενῶν αὐτῶν φίλων, εἰς τὰ διδάγματα τῶν ὁποίων ὀφείλεται κατὰ τὸ πλεῖστον ἡ δρᾶσίς μου! Πόσον θὰ ἐπόθουν νὰ ἀνταποκριθῶ εἰς τὴν εὐγενῆ πρόσκλησίν των καὶ νὰ δυνηθῶ νὰ ἐκθέσω τὰ καθ' ἡμᾶς καὶ νὰ ἐκφράσω πρὸς αὐτὰς τὴν θερμὴν εὐγνωμοσύνην ὅλων μας διὰ τὰς γενναίας συνδρομάς των κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀτυχοῦς πολέμου μας καὶ διὰ τὴν ὑπὲρ ἡμῶν ἀδελφικώτατα ἐκδηλωθεῖσαν συμπάθειάν των! Πόσον θὰ ἤμην εὐτυχής, ἐὰν παρευρισκόμην καὶ πάλιν εἰς συνέδριον ἐφάμιλλον τοῦ ἐν Σικάγῳ, τὸ ὁποῖον ἔμεινεν εἰς τὴν φαντασίαν μου ὡς ὡραῖον ὄνειρον ἐκ τῶν χιλίων καὶ μιᾶς νυκτός, μὲ τὸ μέγαρόν του, τὸ ὁποῖον ὡμοίαζε μικρὰν πόλιν, μὲ τὰς αἰθούσας τοῦ Κολόμβου καὶ τοῦ Waschington, ἀπὸ τὰς γαλερίας τῶν ὁποίων οἱ ἄνθρωποι κάτω ἐρκίνοντο ὡς μυῖαι, μὲ τὰς τριάκοντα ἄλλας μικροτέρας αἰθούσας του εἰς ἑκάστην τῶν ὁποίων θὰ ἐχόρευον ὁλόκληρα ἀθηναϊκὰ μέγαρα καὶ μὲ τὰς εἰς πάσας τὰς αἰθούσας του ταὐτοχρόνους καθημερινὰς συνεδρίας τῶν διαφόρων τοῦ Συνεδρίου διακλαδώσεων! Πόσον θὰ ἐπεθύμουν νὰ ἐπανίδω ὅλους τοὺς ἀπεράντους ἐκείνους γυναικείους μελισσῶνας, μὲ τὴν πρόεδρον τὴν πάντοτε πρόθυμον καὶ γλυκεῖαν καὶ ὡραίαν μὲ τὸ νέον της ἀκόμη πρόσωπον καὶ τὰ πάλλευκά της μαλλιά, ἐπὶ κεφαλῆς, διευθύνουσαν, κανονίζουσαν τὰ πάντα ἀθορύβως, εὐγενῶς, ὡς διὰ μαγικῆς δυνάμεως, χωρὶς οὐδεμία παρατονία, οὐδὲν παράχορδον, οὐδεμία ἔλλειψις, οὐδὲ ἡ ἐλαχίστη ψυχρότης νὰ ἐπέλθῃ μεταξὺ τόσων χιλιάδων γυναικῶν.

Πόσον θὰ ἤθελα νὰ ἀκούσω καὶ πάλιν τὴν Ἑλλάδα τῶν προγόνων μας ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν ἐγκωμιαζομένην καὶ νὰ βλέπω τὸν νέον αὐτὸν λαὸν μεγάλου παρόντος καὶ μεγάλου μέλλοντος, ἀντιγράφοντα κατὰ γράμμα τοὺς ἀρχαίους μας καὶ διὰ τῶν σοφῶν ἐκείνων διδαγμάτων βαίνοντα τόσον ἁλματικῶς τὴν ὁδὸν τῆς προόδου. Πόσον ἰδίᾳ θὰ ἤθελα νὰ παρευρεθῶ ἄλλην μίαν φορὰν εἰς τὴν ζωήν μου εἰς τὴν ἑσπερίδα τοῦ καλλιτεχνικοῦ τμήματος, ἵνα ἐπανίδω τὸ σύμπλεγμα ἐκεῖνοτῶν εἴκοσι τεσσάρων ὡραίων παρθένων, τῶν φερουσῶν ἀρχαῖον ἀραχνοϋδὲς ἑλληνικὸν ἔνδυμα καὶ ἀρχαίας κομμώσεις, καὶ κάθε μίαν ἀπὸ αὐτὰς νὰ ἀνακρούῃ ὡς ναῇ

Σαπφὼ ἐπὶ τῆς χρυσῆς ἅρπας της γλυκεῖς καὶ μελῳδικοὺς ἐν συμφωνίᾳ φθόγγους.

Πόσον θὰ ἤθελα νὰ ἴδω ὅλα αὐτὰ καὶ τόσα ἄλλα θαυμάσια ἀκόμη, τὰ ὁποῖα δὲν ἀμφιβάλλω ὅτι θὰ ἐπαναληφθοῦν καὶ ἐν Λονδίνῳ, ἔστω καὶ εἰς μικρότερον κύκλον. Πόσον θὰ ἤθελα κατόπιν τόσων κόπων καὶ θλίψεων διὰ τὰς ἐθνικάς μας συμφορὰς καὶ τόσης πνευματικῆς καταπονήσεως νὰ αἰσθανθῶ καὶ πάλιν ὅλας αὐτὰς τὰς εὐαρέστους συγκινήσεις, νὰ ἀναζωογονηθῶ ἐκεῖ παρὰ τὰς ὄχθας τοῦ Ταμέσεως καὶ νὰ τλήσω νέον θάρρος καὶ νέας δυνάμεις πρὸς συνέχισιν τοῦ ἀγῶνος, ὃν ἀνέλαβον.

Δυστυχῶς τὸ πρᾶγμα εἶναι ἀδύνατον. Ἀνέλαβεν ἐν τούτοις νὰ μὲ ἀντιπροσωπεύσῃ ἐν τῷ Συνεδρίῳ τούτῳ ἡ ἀντιπρόεδρος τῆς Διεθνοῦς Ἑνώσεως τῶν Γυναικῶν ὅλου τοῦ κόσμου κ. May-Wrigt-Sewal, Ἀμερικανίς, ἥτις θὰ ἐκθέσῃ καὶ τὴν δρᾶσιν τῆς «Ἑνώσεως τῶν Ἑλληνίδων» κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ πολέμου καὶ μέχρι σήμερον, καὶ θὰ ἐκφράσῃ ἀντ' ἐμοῦ τὴν εὐγνωμοσύνην ὅλων τῶν Ἑλληνίδων πρὸς τὰς γυναῖκας τῆς Εὐρώπης καὶ Ἀμερικῆς, αἵτινες εἴτε διὰ χρηματικῶν εἰσφορῶν, εἴτε διὰ τῆς γραφίδος των μᾶς ἐβοήθησαν καὶ συνηγόρησαν ὑπὲρ τῶν δικαίων τοῦ Ἑλληνισμοῦ καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τοῦ ἀτυχοῦς μας πολέμου

ΚΑΚΗ ΒΟΣΚΟΠΟΥΛΑ!!!

Ἐξύπνησε μὲ τὸ κελαΐδημα τῶν πουλιῶν, πρὶν ἀκόμα ὁ ἥλιος προβάλῃ πίσω ἀπὸ τὸ καταπράσινο βουνὸ νὰ φωτίσῃ τὴν ὥμορφη πλάση καὶ νὰ δώσῃ καινούριο ζωὴ 'στὸ μισαποκοιμισμένο χωριό· καὶ δροσερή-δροσερή, σὰν τὴ γλυκειὰν αὐγοῦλα, πῆρε τ' ἀρνάκια της κι' ἕνα μεγάλο κομμάτι μαῦρο ψωμὶ κ' ἐκίνησε γιὰ τὴν βοσκή.

Τί ὄμορφη μέρα! Χαρὰ Θεοῦ.

Μὰ ἡ ὥμορφη βοσκοποῦλα δὲν κυττάζει τὲς χάρες, ποῦ ἔχει ὁλόγυρά της ἡ φύση, γιατὶ ὁ νοῦς της τρέχει ἀλλοῦ, 'στὸ γύρισμα τοῦ δρόμου, πίσω ἀπὸ τ' ἀντικλάδι, ποῦ θἄβλεπε τὸν Πέτρο τὸ βοσκό, τὸν Πέτρο, ποῦ τὴν ἀγάπαγε, ποῦ τρελλαινόντανε γιὰ κείνην, ὅπως ἔλεγαν ἡ φιλαινάδες της.

Μὰ κείνη οὔτε θὰ γυρίσῃ νὰ τὸν κυττάξῃ· θὰ περάσῃ περήφανη, περήφανη καὶ θὰ κάνῃ, ποῦ κράζει τ' ἀρνιά της. Κι' αὐτὸς θὰ τὴν βλέπῃ καὶ θὰ λυώνῃ ἀπ' τὸν καϋμό του!

Μ' αὐτὴ τὴ σκέψι τὰ ροδοκόκκινα χείλη της χαμογελᾶνε — χαμόγελο καλήτερο ἀπὸ κεῖνο τῆς φύσης μας — καὶ τὰ μάτια της τὰ κατάμαυρα κ' ἐκεῖνα γελᾶνε πονηρά, πονηρά.

Κακὴ βοσκοποῦλα!!!

II

Δυστυχισμένε βοσκέ! Κ' ἐκεῖνος ξύπνησε μὲ τὸ κελαΐδημα τῶν πουλιῶν, καὶ κεῖνος μὲ τ' ἀρνάκια του κίνησε γιὰ τὴ βοσκή, μὰ τὰ χείλη του δὲν χαμογελᾶνε, ὅπως τῆς βοσκοπούλας. Ἔχει τὸν καϋμό του 'στὴν πονεμένη του καρδιά.

Ἡ βοσκοποῦλα δὲν τὸν ἀγαπάει!!

Γιατί, ἂν τὸν ἀγαποῦσε, δὲν θὰ περνοῦσε σοβαρὴ-σοβαρή, χωρὶς νὰ τοῦ δίνῃ μιὰ γλυκειὰ ματιά, χωρὶς νὰ τὸν καλημερίζῃ. Κι' ὁ πόνος του, ὁ μαῦρος πόνος τῆς καρδιᾶς του, ποῦ τὸν κάνει νὰ περνάῃ ἀτέλειωτες νύχτες ἄγρυπνος, ἐκεῖνος θὰ τὸν λυώσῃ ἀγάλι ἀγάλια.

Ποιὸς ξέρει τότες μὴν εὐχαριστηθῇ ἡ βοσκοποῦλα, ποῦ γελάει μὲ τὴν ἀγάπη του καὶ μὲ τὴν ἄσβεστη φωτιά, ποῦ τοῦ ἄναψε 'στὰ στήθια, καὶ ποῦ τὸν κάνει νὰ ὑποφέρῃ πολύ....

Κακὴ βοσκοποῦλα!!

III

Εἶναι 'κεῖ ὁ βοσκὸς 'ςτ' ἀντικλάδι μὲ τ' ἀρνιά του· κάθωταν 'ςτὰ χόρτα κι' ἀκκρτερεῖ τὴν βοσκοποῦλα, ποῦ θὰ περάσῃ χωρὶς νὰ τὸν κυττάξῃ, χωρὶς νὰ τὸν καλημερίσῃ. Σ' αὐτὴ τὴ σκέψι νοιώθει σὰ μιὰ πέτρα βαρειὰ 'ςτὴν καρδιά του, σὰν ἕνα μαχαίρι, ποῦ τοῦ θερίζει τὰ σωθικά, κι' ἀγάλι-ἀγάλι ἀρχινάει παραπονετικὸ τραγούδι γιὰ τὴ βοσκοποῦλα μὲ τὰ πονηρὰ μάτια:

Περιμένω τὸ σκοτάδι
Νὰ μαυρίσῃ τὸ βουνό,
Κ' ἔρχομαι κι' ἀναστενάζω,
Καὶ δακρύζω, καὶ πονῶ.

—

Καὶ ρωτάω τὰ νυχτοπούλια,
Τὶ αἰσθάνεσαι, νὰ ποῦν,
—Ἡ καρδιά της εἶναι πέτρα
Ὅλα κεῖνα μοῦ ἀπαντοῦν.

—

Καὶ τὸ κάθε λουλουδάκι
Τὸ χαϋδεύω, τὸ πονῶ,
Ποῦ τὸ πόδι σου τ' ἀγγίζει,
Ὅταν τρέχῃς 'ς τὸ βουνό.

—

Σὺ γελᾷς μὲ τὴ λαχτάρα,
Ποῦ ἔχω μέσα 'ςτὴν καρδιά,
Κ' ἐγὼ ὁ δύστυχος πεθαίνω
Γιὰ μιὰ μόνη σου ματιά.

Βαστάει τὸ κεφάλι μὲ τὰ δυό του χέρια καὶ μὲ τὴ γλυκειὰ φωνή του τραγουδάει, κ' εἶναι σὰν πειὸ εὐχαριστημένος, γιατὶ λέει τὸν πόνο του καὶ ξεθυμαίνει.

Ἂς τὸν πῇ! καὶ δὲν τὸν μέλλει, ἂν τὸν ἀκούῃ μοναχὰ ὁλόγυρά του ἡ Φύση. Τόσο καὶ τόσο ἡ ὥμορφη βοσκοποῦλα δὲν ἔχει καρδιά.

Μά! τίνος χέρια εἶναι κεῖνα ποῦ πιάνουν τὰ δικά του, ποιὰ εἶναι κεῖνα τὰ κατάμαυρα μαλλιά, ποῦ τοῦ χαϋδεύουνε τὸ πρόσωπο καὶ τίνος δάκρυα 'ς ἂν δροσοῦλα τ' οὐρανοῦ, βλέπει νὰ λάμπουν 'ςἂν μαργαριτάρια 'ς τὸ χέρι του;

Μὴν εἶναι καμμιὰ νεράϊδα ἢ καμμιὰ στοιχειωμένη βασιλοποῦλα, 'ς ἂν ἐκεῖνες, ποῦ βρίσκονταν 'ςτὰ παραμύθια, ποῦ τὸν ἀποκοιμοῦσανε μικρὸ παιδί, κ' ἦλθε νὰ τὸν παρηγορήσῃ καὶ νὰ τὸν πάρῃ μαζῆ της σὲ κανένα στοιχειωμένο παλάτι, ἢ σὲ καμμίαν ἔρημη σπηλιά;

Γιατὶ δὲν μπορεῖ νἆναι ἡ Βοσκοποῦλα, ὄχι. αὐτὴ δὲν ἔχει καρδιά.

Καὶ ὅμως εἶναι κείνη· εἶναι ἡ βοσκοποῦλα, ποῦ μὲ γιομάτα δάκρυα τὰ πονηρά της μάτια στέκει μπροστὰ 'ςτὸ βοσκὸ καὶ τοῦ χαμογελάει ἀνάμεσα στὰ δάκρυά της.

Τὸ τραγούδι του τὴν ἔκαμε νὰ νοιώσῃ κάτι νὰ χτυπάῃ 'ςτὴν καρδιά της, ποῦ ποτὲ ὡς τὰ τώρα δὲν εἶχε χτυπήσει.

Κι' ὁ βοσκὸς τρίβει τὰ μάτια του, φοβᾶται μὴν εἶναι ὄνειρο!

Μὰ ὄχι· τὰ μάτια γελιῶνται, μὰ ἡ καρδιὰ ποτέ!!!

Τί εὐτυχισμένος ποῦ εἶναι!

Ἀπ' τὴν πολλή του εὐτυχία, ἡ καρδιά του πλημμυρίζει καὶ δάκρυα χαρᾶς τοῦ ἔρχονται 'ςτὰ μάτια καὶ κλαίει, κλαίει, κλαίει, 'ςἂν μωρὸ παιδί.

Ἡ βοσκοποῦλα τὸν κάνει νὰ κλαίῃ....

Κακὴ βοσκοποῦλα!!!

Κέρκυρα 3 Ἰουνίου 1898.

Εἰρήνη Γ. Ζαβιτσιάνου

ΥΜΝΟΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΝ

(Συνέχεια)

Ἡ καρδιὰ συχνοσπαράζει.
Πλὴν τί βλέπω; σοβαρὰ
Νὰ σωπάσω μὲ προστάζει
Μὲ τὸ δάκτυλο ἡ θεά.

Κυττάει γύρῳ εἰς τὴν Εὐρώπη
Τρεῖς φορᾶς μ' ἀνησυχιά·
Προσηλόνεται κατόπι
'Σ τὴν Ἑλλάδα κοὶ ἀρχινᾷ

«Παλληκάρια μου! οἱ πολέμοι
»Γιὰ σᾶς ὅλοι εἶναι χαρά.
»Καὶ τὸ γόνα σας δὲν τρέμει
«'Στοὺς κινδύνους ἐμπροστά.

»'Απ' ἐσᾶς ἀπομακραίνει
»Κάθε δύναμι ἐχθρική·
»'Αλλὰ ἀνίκητη μιὰ μένει,
»Ποῦ ταῖς δάφναις σᾶς μαθεῖ·

»Μία, 'ποῦ ὅταν ὡσὰν λύκοι
»Ξαναρχόστενε ζεστοί,
»Κουρασμένει ἀπὸ τὴν νίκη,
»Ἄχ! τὸν νοῦν σᾶς τυραννεῖ.

»Ἡ Διχόνοια 'ποῦ βαστάει
»Ἕνα σκῆπτρο ἡ δολερή·
»Καθενὸς χαμογελάει,
»Πάρ'το, λέγοντας καὶ σύ.

»Κειὸ τὸ σκῆπτρο, 'ποῦ σᾶς δείχνει,
»Ἔχει ἀλήθεια ὡραία θωριά.
»Μὴν τὸ πιάστε. γιατὶ ρίχνει
»Εἰσὲ δάκρυα θλιβερά.

»'Από στόμα, ὁποῦ φθονάει,
»Παλληκάρια, ἂς μὴν 'ποθῇ.
»Πῶς τὸ χέρι σας κτυπάει
»Τοῦ ἀδελφοῦ τὴν κεφαλή.

»Μὴν εἰποῦν 'ς τὸν στοχασμό τους,
»Τὰ ξένα ἔθνη ἀληθινά·
»'Ἐὰν μισοῦνται ἀνὰ μεσό τους,
»Δὲν τοὺς πρέπει ἐλευθεριά.

»Τέτοια ἀφήστενε φροντίδα·
»Ὅλο τὸ αἷμα ὁποῦ χυθῇ
»Γιὰ θρησκεία, καὶ γιὰ πατρίδα,
»Ὅμοιαν ἔχει τὴν τιμή

»Στὸ αἷμα αὐτό, ποῦ δὲν πονεῖτε
»Γιὰ πατρίδα, γιὰ θρησκειά,
»Σᾶς ὁρκίζω, ἀγκαλιασθῆτε,
»'Σὰν ἀδέλφια 'γκαρδιακά.

»Πόσον λείπει, στοχασθῆτε,
»Πόσο ἀκόμη νὰ παρθῇ.
»Πάντα ἡ νίκη, ἂν ἑνωθῆτε,
»Πάντα ἐσᾶς θἀκολουθῇ.

»Ὦ ἀκουσμένοι εἰς τὴν ἀνδρεία!...
»Καταστῆστε ἕνα σταυρό,
»Καὶ φωνάξετε μὲ μία·
»Βασιλεῖς, κυττάξτ' ἐδῶ.

»Τὸ σημεῖον ποῦ προσκυνᾶτε
»Εἶναι τοῦτο, καὶ γι' αὐτὸ
»Ματωμένους μᾶς κυττᾶτε
»'Σ τὸν ἀγῶνα τὸν σκληρό

»'Ακατάπαυστα τὸ βρίζουν
»Τὰ σκυλιά, καὶ τὸ πατοῦν,
»Καὶ τὰ τέκνα του ἀφανίζουν,
»Καὶ τὴν πίστι ἀναγελοῦν.

»'Εξ αἰτιᾶς του ἐσπάρθη, ἐχάθη
»Αἷμα ἀθῶο χριστιανικό,
»Ποῦ φωνάζει ἀπὸ τὰ βάθη
»Τῆς νυκτός· Νὰ 'κδικηθῶ.

»Δὲν ἀκούτε, ἐσεῖς εἰκόνες
»Τοῦ Θεοῦ, τέτοια φωνή;
»Τώρα ἐπέρασαν αἰῶνες,
»Καὶ δὲν ἔπαυσε στιγμή

»Δὲν ἀκοῦτε; εἰς κάθε μέρος
»'Σὰν τοῦ 'Αβὲλ καταβοᾷ·
»Δὲν εἶν' φύσημα τοῦ ἀέρος,
»Ποῦ σφυρίζει εἰς τὰ μαλλιά.

»Τί θὰ κάμετε; θ' ἀφῆστε
»Νὰ ἀποκτήσωμεν ἐμεῖς
»'Λευθερίαν, ἢ θὰ τὴν λύστε
»'Εξ αἰτίας πολιτικῆς;

»Τοῦτο ἀνίσως μελετᾶτε.
»'Ιδού, ἐμπρός σας τὸν Σταυρό·
»Βασιλεῖς! ἐλᾶτε, ἐλᾶτε,
»Καὶ κτυπήσετε κ' ἐδῶ».

ΤΑΦΟΣ

Ἄφκιαστο κι' ἀστόλιστο
Τοῦ Χάρου δὲ σὲ δίνω.
Στάσου μὲ τἀνθόνερο
Τὴν ὄψη σου νὰ πλύνω.

Τὸ στερνὸ τὸ χτένισμα
Μὲ τὰ χρυσᾶ τὰ χτένια
Πάρτε ἀπ' τὴ μανούλα σας,
Μαλλάκια μεταξένια.

Μήπως καὶ τοῦ Χάροντα,
Καθὼς θὰ σὲ κυττάξῃ,
Τοῦ φανῆς ἀχάϊδευτο
Καὶ σὲ παραπετάξῃ!

* * *

Ὦ ἀκριβές, τρισεύγενες,
Καλές μου, καὶ ὅλες, καὶ ὅλοι,
Ποῦ τὸ κρεββατάκι του
Κάματε περιβόλι!

Ὦ ἀκριβοί, τρισεύγενοι,
Καλοί μου, καὶ ὅλοι, καὶ ὅλες!
Φέρτε τὶς μοσχόβολες
Καὶ πλουμισμένες βιόλες,

Στὰ βασανισμένα του
Σωμένα ποδαράκια
Στρῶστε τὰ μεθυστικὰ
Λευκόχρυσα ζαμπάκια.

Γύρῳ 'ςτοῦ προσώπου του
Σβυσμένη πειὰ τὴν πούλια
Βάλτε δακρυστάλλαχτα
Τὰ θλιβερὰ ζουμπούλια·

Δόστε του γιοθέριστους
Ἀπ' τοὺς χλωροὺς μπαξέδες
Τῆς δροσιᾶς τὰ πάναγια
Παιδιά, τοὺς μενεξέδες,

Καὶ σταυρῶστέ του μ' αὐτοὺς
Τὰ παιδικὰ χεράκια·
Νάτε κι ἄνθη σὰν καρδιές,
Κι ἄνθη σὰν ἀστεράκια,

Κι ἄνθη σὰν τὰ νέφαλα,
Καὶ σὰν τὰ πεταλούδια,
Σὰν τὰ μάτια του, καὶ σὰν
Τὸ στόμα του λουλούδια!

Νὰ κ' ἐσεῖς ποῦ δίνετε
Στοὺς μαύρους τοὺς χειμῶνες
Ρόδισμ' ἀνοιξάτικο,
Τῶν κάμπων ἀνεμῶνες!

Κ' ὕστερα ὦ ἀμύριστες
Κι' ἀρχοντικὲς καὶ ξένες,
Μεγαλόπρεπες ἐσεῖς
Καμέλιες παγωμένες,

Ἀπ' τὰ χέρια σὰ βαλτὲς
Τοῦ ἴδιου τοῦ Θανάτου,
Κορφοστεφανῶστέ τη
Τὴ μυστικιὰ ὡμορφιά του!

Κ. Παλαμᾶ.

ROTTERDAM *(Ὁλλανδίας)*

Ἰδοὺ πῶς ἀρχίζει ὁ συγγραφεὺς τὴν διήγησίν του αὐτήν:

Mais quoi qu'il en soit, cette bagatelle me parait si originale qu'elle s'échappe de ma plume malgré moi.

«Ὑπῆρξέ ποτε εἰς τὰ πέριξ τοῦ Rotterdam πλούσιός τις κύριος, ὀνομαζόμενος van Klaas, πλὴν τὸν ὁποῖον ἐπωνόμαζον, «Μπαμπᾶ μεγάλη πίπα,» διότι ἦτο γέρων, χονδρὸς καὶ μέγας καπνιστής.

Ἡ παράδοσις λέγει, ὅτι ἐπλούτησεν ἐν Ἰνδίαις, ἐμπορευόμενος τιμίως, ὅτι ἦτον ἄνθρωπος φύσεως ἠρέμου καὶ ὅτι εἶχεν ἀγαθὴν καρδίαν. Ἐπανελθὼν ἐξ Ἰνδιῶν ὠκοδόμησε μίαν ὡραίαν ἔπαυλιν εἰς τὰ πέριξ τοῦ Rotterdam, ἐν τῇ διαμονῇ δὲ ταύτῃ συνήθροισε καὶ ἐτοποθέτησεν, ἐν εἴδει μουσείου, ὅλα τὰ πρότυπα τῶν καπνοσυρίγγων, αἵτινες ὑπῆρξαν ὑπὸ τὸν ἥλιον καθ' ὅλους τοὺς τόπους καὶ καθ' ὅλας τὰς ἐποχάς· ἐκείνων δηλ. ὧν ἔκαμνον χρῆσιν οἱ ἀρχαῖοι βάρβαροι διὰ νὰ καπνίζωσι κάνναβιν μέχρι τῶν ἐκλεκτῶν ἐξ ἀφροῦ καὶ ἠλέκτρου καπνοσυρίγγων τῶν καταφόρτων ἐξ εἰδωλίων καὶ περιτριγυρισμένων ἐκ χρυσοῦ, τὰς ὁποίας θαυμάζει τις εἰς τὰ ὡραιότερα ἐμπορικὰ τῶν Παρισίων.

Τὸ μουσεῖον ἦτον ἀνοικτὸν εἰς τοὺς ξένους, ὁ δὲ κύριος van Klaas, ἀφοῦ ἐξέθετε τὴν περὶ τὸ καπνίζειν εὐρεῖαν πολυμάθειάν του πρὸ ἑκάστου ξένου, τοῦ ἐγέμιζε τὰ θυλάκια μὲ σιγάρα καὶ καπνόν, καὶ εἶτα τοῦ προσέφερεν ὡς δῶρον ἕνα κατάλογον τοῦ μουσείου, δεδεμένον ἐκ βελούδου.

Ὁ κ. van Klaas ἐκάπνιζε καθ' ἑκάστην ἑκατὸν πεντήκοντα γραμμάρια καπνοῦ, ἀπέθανε δὲ κατὰ τὸ ἐνενηκοστὸν ὄγδοον ἔτος τῆς ἡλικίας του. Λοιπόν, ἂν ὑποθέσωμεν ὅτι ἤρχισε νὰ καπνίζῃ ἀπὸ τοῦ δεκάτου ὀγδόου ἔτους, θὰ εἶχε καπνίσει καθ' ὅλον τὸ διάστημα τοῦ βίου του τέσσαρας χιλιάδας τριακόσια ὀγδοήκοντα τρία κοιλόγραμμα καπνοῦ. Μὲ τὴν ποσότητα δὲ ταύτην τοῦ καπνοῦ ἠδύνατό τις νὰ χαράξῃ μίαν μαύρην γραμμὴν συνεχῆ, ἥτις θὰ εἶχε μῆκος εἴκοσι γαλλικῶν λευγῶν. Καὶ ὅμως, ὁ κ. van Klaas ἐδείχθη μεγαλείτερος καπνιστὴς κατὰ τὸν θάνατόν του παρὰ ἐν ὅσῳ ἔζη. Ἡ παράδοσις διετήρησεν ὅλας τὰς λεπτομερείας τοῦ τέλους τοῦ βίου του. Ὀλίγας ἡμέρας πρὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ ἐνενηκοστοῦ ὀγδόου ἔτους του, ἠσθάνθη αἴφνης ὅτι τὸ ἔτος τοῦτο θὰ ἦτο τὸ τελευταῖόν του. Ὅθεν ἔστειλε πρὸς ἀναζήτησιν τοῦ συμβολαιογράφου του, ὅστις ἐπίσης ἦτο καὶ αὐτὸς μέγας θιασώτης τοῦ καπνοῦ, καί, ἄνευ ἄλλης προεισαγωγῆς. «Ἀγαπητέ μοι συμβολαιογράφε, τῷ λέγει, γέμισε τὴν πίπαν μου καὶ τὴν ἰδικήν σου· αἰσθάνομαι ὅτι ἀποθνήσκω.» Ὁ συμβολαιογράφος ἐγέμισε τὰς καπνοσύριγγας, τὰς ἤναψεν, ὁ δὲ κ. van Klaas ὑπηγόρευσε τὴν διαθήκην του, ἥτις ἐγένετο περιβόητος καθ' ὅλην τὴν Ὁλλανδίαν.

Ἀφοῦ διέθεσεν ἐν μέγα μέρος τῆς περιουσίας του ὑπὲρ τῶν συγγενῶν του, τῶν φίλων του καὶ τῶν φιλανθρωπικῶν καταστημάτων, ὑπηγόρευσε τὰ ἀκόλουθα ἄρθρα:

«Ἐπιθυμῶ ἵνα ἅπαντες οἱ καπνισταὶ τοῦ τόπου προσκληθῶσιν εἰς τὴν κηδείαν μου δι' ὅλων τῶν δυνατῶν τῆς δημοσιεύσεως μέσων· ἐφημερίδων, ἰδιωτικῶν ἐπιστολῶν, ἐγκυκλίων εἰδοποιήσεων, κτλ. Ἕκαστος καπνιστὴς ἐκ τῶν παρευρεθησομένων εἰς τὴν κηδείαν θέλει λάβει ὡς δῶρον δέκα λίτρας καπνοῦ καὶ δύο καπνοσύριγγας ἐπὶ τῶν ὁποίων θέλει εἶσθαι ἐγκεχαραγμένον τὸ ὄνομά μου, τὰ σήματά μου καὶ ἡ ἡμερομηνία τοῦ θανάτου μου. Οἱ πτωχοὶ τῆς ἐπαρχίας, οἵτινες θὰ συνοδεύσωσι τὸ φέρετρόν μου, θὰ λαμβάνωσι κατ' ἔτος, κατὰ τὴν ἐπέτειον τοῦ θανάτου μου, ἓν μέγα δέμα καπνοῦ.

»Εἰς πάντας δέ, τοὺς παρασταθησομένους κατὰ τὴν νεκρικήν μου πομπήν, ἐπιβάλλω ὡς ὅρον «ἂν θέλωσι νὰ ὠφεληθῶσιν ἐκ τῶν διατάξεων τῆς διαθήκης μου» νὰ καπνίζωσιν ἄνευ διακοπῆς καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς νεκρωσίμου ἀκολουθίας. Τὸ σῶμά μου νὰ κλεισθῇ ἐντὸς θήκης ἐνδεδυμένης ἔσωθεν ἐκ ξύλου ἐκ τῶν ἐκ παλαιῶν κιβωτίων μου σιγάρων τῆς Ἀβάνας. Εἰς τὸ βάθος τῆς θήκης νὰ τεθῶσιν ἓν κιβώτιον γαλλικοῦ καπνοῦ ὀνομαζομένου caporal καὶ ἓν δέμα ἐκ τοῦ παλαιοῦ ὁλλανδικοῦ καπνοῦ μας. Πλησίον μου νὰ τεθῶσι κατὰ προτίμησιν ἡ καπνοσύριξ μου καὶ ἓν κυτίον φωσφόρων. . . . διότι οὐδεὶς ποτὲ γνωρίζει τί δύναται νὰ συμβῇ.

»Ὅλοι δὲ οἱ τῆς νεκρικῆς πομπῆς, ἀφοῦ φέρωσι τὸ φέρετρον εἰς τὸ νεκροταφεῖον, νὰ διέλθωσι πρὸ αὐτοῦ καὶ νὰ ῥίψωσι ἐπάνω του τὴν τέφραν τῆς καπνοσύριγγός των».

Αἱ τελευταῖαι θελήσεις τοῦ van Klaas κατὰ γράμμα ἐξετελέσθησαν, ἡ κηδεία του ἐγένετο μεθ' ὅλης τῆς μεγαλοπρεπείας καὶ κεκαλυμμένη διὰ πυκνοῦ νέφους καπνοῦ. Ἡ μαγείρισσα τοῦ μακαρίτου, ἥτις ὠνομάζετο Γερτρούδη, καὶ εἰς ἣν ὁ κύριός της εἶχεν ἀφήσει δι' ἑνὸς κωδεικελίου ἓν σημαντικὸν εἰσόδημα, ὑπὸ τὸν μόνον σκοπὸν τοῦ νὰ νικήσῃ τὴν κατὰ τοῦ καπνοῦ ἐπίμονον ἀπέχθειάν της, ἠκολούθει τὴν πομπήν, μὲ ἓν μικρὸν χάρτινον σιγάρον μεταξὺ τῶν χειλέων της.

Οἱ πτωχοὶ ὑλόγουν τὴν μνήμην τοῦ ἀγαθοεργοῦ κυρίου, οἱ ἔπαινοι δέ, οἱ εἰς αὐτὸν ἀπονεμόμενοι, ἀντήχουν καθ' ὅλον τὸ χωρίον, ὅπως ἀκόμη ἀντηχεῖ τὸ ὄνομα.

(Ἐκ τῶν τοῦ Edmondo de Amicis)

La Hollande

Μαρία Δρόσου

ΕΝΩΣΙΣ ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΝ

Τὸ Συμβούλιον τον Ἐκπ. τμήματος ἔνθερμα διεβίβασε καὶ πάλιν κατ' αὐτὰς εὐχαριστήρια τῇ μεγαθύμῳ αὐτοῦ εὐεργέτιδι, τῇ Α. Μ. τῇ Βασιλίσσῃ, διὰ τὴν κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἐκ δρ. 20,000 μεγάλην πρὸς αὐτὸ δωρεάν, δι' ἧς ἠδυνήθη νὰ πραγματοποιήσῃ διὰ τὸ τρέχον ἔτος τὴν εὐεργετικὴν αὐτοῦ δρᾶσιν καὶ τὸν ἐθνωφελῆ τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ τμήματος σκοπόν. Ἐπίσης καὶ πρὸς τὴν ἐπιμελητείαν τοῦ κληροδοτήματος Βασ. Μελᾶ διὰ τὴν συντήρησιν τοῦ Α'. Λαϊκοῦ Νηπιαγωγείου Πειραιῶς, ὡς καὶ πρὸς πάντας τοὺς εὐγενῶς συνδραμόντας εἰς τὴν κατὰ τὸ παρὸν ἔτος εὐόδωσιν τῶν ἔργων αὐτοῦ.

Ἀνακεφαλαιοῦσαι δὲ τὰ ἔργα ταῦτα εὑρίσκομεν ἤδη ὡς ἐνθαρρυντικὸν ἀποτέλεσμα τῶν τε δαπανῶν καὶ τῶν κόπων τῆς Προέδρου καὶ τῶν μετ' ἀληθοῦς ἀφοσιώσεως ἐργασθέντων μελῶν τοῦ τμήματος.

α'.) Ἄριστον Γυμναστήριον θηλέων, λειτουργῆσαν μέχρι τέλους Μαΐου ἐν τῇ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον εὐγενῶς ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Ζαππείου παραχωρηθείσῃ αἰθούσῃ τοῦ Ζαππείου. Ἐκ τῶν τάξεων τοῦ Γυμναστηρίου τούτου δεκακοκτὼ θεωρητικῶς καὶ πρακτικῶς διδαχθεῖσαι κόραι, πτυχιοῦχοι αἱ πλεῖσται καί τινες μὲ ἀπολυτήρια, ὑπεβλήθησαν κατὰ τὴν παρελθοῦσαν ἑβδομάδα εἰς τὰς ἐπὶ πτυχίῳ Γυμναστικῆς ἐξετάσεις, ἐξασφαλίζουσαι οὕτω τὴν ἐν τῷ μέλλοντι ὀρθὴν διδασκαλίαν τῆς Γυμναστικῆς ἐνταῦθά τε καὶ ἐν ταῖς ἐπαρχίαις, ἐπ' ἀγαθῷ τῆς σωματικῆς ἀσκήσεως τῶν κορασίων μας

Μεταξὺ τῶν δεκακοκτὼ τούτων Γυμναστριῶν εἶναι καὶ μία Κρῆσσα διδάσκαλος καὶ μία πρόσφυξ, διδάσκαλος, Θεσσαλή.

Ἐξητάσθησαν δ' ἐνώπιον πενταμελοῦς ἐπιτροπῆς διορισθείσης διὰ Βασ. Διατάγματος καὶ ἀναμένουσιν ἤδη τὰ ἀποτελέσματα τῶν τε προφορικῶν, τῶν γραπτῶν καὶ τῶν πρακτικῶν αὐτῶν ἐξετάσεων.

β'.) Πλῆρες διδασκαλεῖον Νηπιαγωγῶν, ὧν ἐννέα ἐντόνως παρασκευασθεῖσαι θεωρητικῶς καὶ πρακτικῶς ηὐτύχησαν κατ' αὐτὰς νὰ τύχωσι τῆς αὐτῆς διὰ Βασ. Διατάγματος ἐγκρίσεως καὶ ὑποβάλλονται ἤδη εἰς τὰς ἐπὶ πτυχίῳ Νηπιαγωγῶν ἐξετάσεις, ἐνώπιον πενταμελοῦς ἐπιτροπῆς.

γ'.) Περίθαλψιν ὀκτὼ Κρησσῶν προσφύγων διδασκαλισσῶν ἐπὶ ὁλόκληρον ἔτος καὶ δωρεὰν μόρφωσιν καὶ διδασκαλίαν αὐτῶν, ὧν δύο καὶ ὑποβάλλονται ἤδη εἰς τὰς ἐπὶ πτυχίῳ ἐξετάσεις, ἐπανερχόμεναι δὲ εἰς τὴν πατρίδα των θὰ δυνηθῶσι νὰ διαδώσωσιν ἐκεῖ τήν τε Νηπιαγωγικὴν μέθοδον καὶ τὴν Γυμναστικήν· καὶ τέλος δύο λαϊκὰ Νηπιαγωγεῖα ἐνταῦθα καὶ ἕτερον ἐν Πειραιεῖ, ἐν οἷς 216 ἄπορα νήπια (112 Κρητόπαιδα καὶ 20 Θεσσαλικῶν προσφύγων) παίζοντα καὶ ᾄδοντα μορφοῦνται καὶ παρασκευάζονται διὰ τῆς ἀγάπης τῆς ἐργασίας πρὸς τὸν μετέπειτα ἐνεργὸν καὶ ἐνάρετον βίον.

Τὰ ἀποτελέσματα τῆς ἐργασίας ταύτης τοῦ Ἐκπ. τμήματος πληροῦσι τὰ μέλη αὐτοῦ εὐγνωμοσύνης πρὸς τὸν ἐν μέσῳ τόσων δυσχερειῶν εὐλογήσαντα τὰς προσπαθείας αὐτῶν, καὶ ἐλπίδος περὶ τῆς ἐν τῷ μέλλοντι μεγαλειτέρας ἔτι ἐπιτυχίας, ἐπ' ἀγαθῷ τῆς θετικωτέρας ἀγωγῆς τῶν τέκνων μας.

ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ

Ἔληξε τέλος πάντων καὶ αὐτὴ ἡ ἱστορία τῶν ἐξετάσεων καὶ τὰ παιδιὰ ἀναπνέουν πλέον ἐλεύθερα καὶ εὐτυχισμένα, ἕτοιμα νὰ τρέχουν καὶ νὰ παίζουν καὶ νὰ γελοῦν χωρὶς νὰ κάθηται εἰς τὸ στῆθος των ὁ ἐφιάλτης αὐτός. Ἡμεῖς δὲν παρακολουθοῦμεν τὰς ἐξετάσεις μεθ' ὅσον οἱ γονεῖς καὶ οἱ κινόσπουδοι ἐν γένει ἐνδιαφέροντος. Περίπου γνωρίζομεν ἐξ ἄλλου θετικωτέρου τρόπου μελέτης καὶ παρακολουθήσεως τῆς ἐργασίας τῶν σχολείων μας, κατὰ πόσον ἕκαστον ἐξ αὐτῶν ἐκτελεῖ τὸ καθῆκον του καὶ πῶς μορφοῦνται αἱ ἐν αὐτοῖς ἐκπαιδευόμεναι μαθήτριαι. Οὕτω θὰ ἠδυνάμεθα νὰ ἀποφανθῶμεν ὅτι καὶ τὰ τρία ἰδιωτικὰ ἀνώτερα Παρθεναγωγεῖα Χίλλ, Σκορδέλη, Πρινάρη-Φουντουκλῆ, τῶν ὁποίων

6 ΕΠΙΦΥΛΛΙΣ 6

MARIA RATAZZI

Η ΠΥΡΓΟΔΕΣΠΟΙΝΑ

Ἐν μιᾷ λέξει εἶναι εὐκολώτερον νὰ εἶναι εὐαρεστοτέρα τοῦ ἀνδρός, ὁ ὁποῖος ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν ἐκτὸς τοῦ οἴκου εἶναι μᾶλλον ὑποκείμενος εἰς πειρασμούς. Ἄλλως τε, προσέθηκε μετὰ γλυκείας φιλοσοφίας, δὲν εἶναι κολακευτικώτερον νὰ εἴσθε ἡ προτιμωμένη παρὰ μόνον ἡ ἀγαπωμένη;

—Ὥστε τῇ εἶπον, δὲν πιστεύεις εἰς τὴν ἀπόλυτον πίστιν ἑνὸς ἀνδρός.

—Ποσῶς, καὶ ὅσον τοὐλάχιστον μὲ ἀποβλέπει, δὲν λαμβάνω κἂν τὸν κόπον νὰ λεπτολογῶ ἐπὶ τῶν ζητημάτων τούτων. Ὁ σύζυγός μου εἶναι τὸ πρότυπον τελείου συζύγου, τοὐλάχιστον ἐφ' ὅσον εἶναι πλησίον μου, καὶ εἰξεύρει ὅτι ἄνευ ἐμοῦ δὲν δύναται νὰ ἔχῃ διάδοχον. Ὡς πρὸς τὰ λοιπὰ μένουν καὶ πρέπει νὰ μένουν ἄγνωστα.

— Ὥστε ὁ Φίλιππος; ἠρώτησε μετ' ἀγωνίας.

—Μὴ ὁμιλῶμεν περὶ τῶν νεκρῶν. Ὁ Φίλιππος σᾶς ἠγάπησε μὲ ὅλην τὴν στοργήν, ἡ ὁποία ὑπῆρχεν εἰς τὴν ψυχήν του, δὲν σᾶς ἐλύπησεν οὔτε μίαν ὥραν εἰς ὅλην του τὴν ζωήν, σᾶς ἔκαμε τὴν εὐτυχεστέραν τῶν γυναικῶν. Δι' ὅλα αὐτὰ δὲν πρέπει νὰ ζητῆτε νὰ μάθητε ὅ,τι δὲν γνωρίζετε, ἐὰν ὑπάρχῃ καὶ δι' αὐτὸν ἄγνωστον, ὁ ὁποῖος ἦτο περισσότερον ἄγγελος παρὰ θνητός.

Φέρομεν ἐν ἡμῖν τὴν εὐτυχίαν ἢ τὴν δυστυχίαν μας. Ἀκατάσχετός τις δύναμις μᾶς ὠθεῖ πρὸς τὸ μοιραῖον, τὸ ὁποῖον ὠφείλομεν νὰ ἀποφύγωμεν πάσῃ δυνάμει. Ὑπόνοια ἀόριστος εἶχεν εἰσδύσει εἰς τὴν ψυχήν μου.

Ἀμφιβολία δηλητηριώδης ἐπίεζε τὴν ψυχήν μου καὶ ἐμεγαλύνετο ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμὴν εἰς τὸ πνεῦμά μου. Ἀντὶ νὰ ἐξακολουθήσω νὰ πιστεύω εἰς ὅ,τι εἶχον ἴδει, αἰσθανθῆ, δοκιμάσει, μελετήσει καὶ νὰ ἀρκεσθῶ εἰς τὴν ἀνάμνησιν τῆς μεγάλης εὐτυχίας, ἣν εἶχον ἀπολαύσει, ἠθέλησα ἀπολύτως νὰ μάθω: Τί; δὲν θὰ ἠδυνάμην νὰ τὸ ὁρίσω. Ἤθελα νὰ ἀναγνώσω εἰς τὴν νεκρὰν ἐκείνην ψυχήν, ὡς ὁ σοφὸς ἀναγινώσκει ἐπὶ τῶν πτωμάτων, διὰ νὰ τοῦ ἀποσπάσω τὸ μυστικὸν τῆς ζωῆς. Οὕτω προητοίμαζα τὴν καταδίκην μου· διότι ἤξευρα καλῶς ὅτι εἰς τὴν ἐλαχίστην ἀμφιβολίαν, ἡ τόσον εὐσεβῶς τηρηθεῖσα ἀγάπη μου, τὰ ἰδανικά μου, ἡ αἰωνία νεότης τῆς καρδίας μου, ἡ πίστις μου, ἡ εὐτυχία μου θὰ ἀφίπταντο ἀνεπιστρεπτί.

Καὶ τὸ πρᾶγμα αὐτό, τὸ ὁποῖον μοὶ ἐφαίνετο γιγάντειον, γεμάτον ἀπὸ δυσκολίας, συνέβη ἁπλούστατα ἐντὸς ἑνὸς δευτερολέπτου. Ἐμαθα ὅ,τι ἤθελα ἀπαραιτήτως νὰ μάθω. Ἔμαθα ὅτι κατὰ τὰ πέντε ἔτη, τὰ ὁποῖα ἐζήσαμεν μαζῆ, ἐκτὸς ἐλαχίστων ὡρῶν χωρισμοῦ, τὰς ὁποίας θὰ ἐδυνάμην νὰ ἀριθμήσω, εἶχα προδοθῆ μὲ γυναῖκας ἀπαισίως ἀποκρουστικάς, κοινάς, τὰς ὁποίας ἔκρινε μετ' ἀμειλίκτου αὐστηρότητος καὶ τῶν ὁποίων μοὶ εἶχε δώσει ἀποτρόπαιον εἰκόνα. Ὅταν κατὰ τύχην τὰς συνηντούσαμεν, δὲν ἠδυνάμην οὔτε νὰ φαντασθῶ κἂν ὅτι τὰς ἐγνώριζε. Πλησίον μου εὑρισκόμενος δὲν τὰς ἐχαιρέτα, δὲν ἐτόλμα νὰ τὰς χαιρετίσῃ. Ἡ μία ἦτο ἀοιδὸς ἄνευ ἀξίας, τὴν ὁποίαν διεφιλονίκει ἀπὸ ἕνα μουσικὸν μικροῦ θεάτρου· Ἡ ἄλλη ἦτο χονδρὴ

αἱ ἐξετάσεις ἔληξαν αὐτὴν τὴν ἑβδομάδα, ὅτι εἰργάσθησαν εὐσυνειδήτως καὶ ὅτι ὁ σκοπός, ὃν ἡ γυναικεία παίδευσις ἐπιδιώκει ἐκπληροῦται ἐξ ἴσου καὶ εἰς τὰ τρία ταῦτα Παρθεναγωγεῖα. Ὅτι αἱ ἑορταί των τῆς τε γυμναστικῆς, μουσικῆς καὶ ἀπαγγελίας ἔδωκαν τὸ μέτρον τῆς συμβαδιζούσης μὲ τὴν πνευματικὴν ἀνάπτυξιν σωματικῆς καὶ ἠθικῆς εὐεξίας, ὅτι ἐν μιᾷ λέξει ἡ ἐργασία τῶν ἰδιωτικῶν σχολείων εἶναι ὅσον τὸ δυνατὸν τελεία καὶ εὐσυνείδητος.

Ἀλλ' ὡς ἐδώκαμεν εἰκόνα τῶν ἑορτῶν τῶν δύω πρώτων, δίδομεν τοιαύτην, καὶ τοῦ παρθεναγωγείου Πρινάρη-Φουντουκλῆ, τοῦ ὁποίου αἱ μαθήτριαι ἠσκήθησαν ἐξόχως εἰς τὸ μάθημα τῆς ἀπαγγελίας, ὡς ἀπεδείχθη ἐκ τῶν παιδικῶν παραστάσεων καὶ διαλόγων, οἱ ὁποῖοι ἐποίκιλαν τὰς ὡρκίας ἐξετάσεις τῆς γυμναστικῆς κατὰ τὴν παρελθοῦσαν Κυριακήν.

Πολλαὶ ἐκ τῶν μικρῶν ἐκείνων κορασίδων θὰ ἠδύναντο νὰ δώσουν μαθήματα ἐπαγγελίας εἴς τινας Ἑλληνίδας ἠθοποιούς, νὰ συγκινήσουν δὲ καὶ τὸ δυσκολώτερον καὶ καλλιτεχνικώτερον τῶν ἀκροατηρίων.

Κατὰ τὴν ἑβδομάδα αὐτὴν ἐπίσης ἤρχισαν καὶ κατ' αὐτὰς περατοῦνται καὶ αἱ ἐξετάσεις τοῦ καλοῦ Παρθεναγωγείου τῆς κ. Μαρίας Βελλῆ, τὸ ὁποῖον εἰς τὸν ἴδιον κύκλον του ἐπιτελεῖ ἐπίσης εὐσηνειδήτως τὸ μορφωτικὸν ἔργον του Καὶ ἐδῶ ἡ ἑορτὴ τῆς γυμναστικῆς καὶ τῆς ἀπαγγελίας καὶ τῆς μουσικῆς ἐπιτυχέσταται καὶ λίαν ἐνδιαφέρουσαι.

ΣΥΝΤΑΓΗ

Διατήρησις καρπῶν. Ἐκλέγετε καλὸ ἄσπρο ξείδι ἀρετσίνωτο, ἀνάλογον πρὸς τὰ φροῦτα τὰ ὁποῖα θέλετε νὰ διατηρήσητε ἐν αὐτῷ. Ρίπτετε ἐντὸς αὐτοῦ ζάχαριν ψιλοκοπανισμένην τόσην, ὅση ἀπαιτεῖται διὰ νὰ ἀναλυθῇ εἰς τὸ ξεῖδι καὶ νὰ σχηματίσῃ ἓν σιρόπι ξυνόγλυκον. Τὰ φροῦτα πρέπει νὰ εἶναι ὥριμα, γερά, πλυμένα καὶ κομμένα ἀπὸ δένδρον ὄχι κατόπιν βροχῆς, ἀλλὰ μὲ ἀτμόσφαιραν στεγνήν. Τὰ θέτετε ὁλόκληρα, τὰ θέτετε καὶ εἰς τεμάχια, Τὰ δοχεῖα σας φιλάττετε εἰς μέρος οὔτε πολὺ θερμόν, οὔτε ὑγρόν.

Καρποὶ ἐντὸς οἰνοπνεύματος. Λαμβάνετε γερὰ βερύκοκα ἢ δαμάσκηνα ὄχι πολὺ ὥριμα. Τρυπήσατέ τα μὲ καρφίτσαν κυκλοτερῶς πρὸς τὸ μέρος τοῦ μίσχου ὀκτὼ-δέκα φοράς, καὶ ρίπτετέ τα εἰς κρύο νερὸ εἰς πήλινην κατσαρόλαν, τὸ νερὸν ἂς τὰ σκεπάζῃ κατὰ τέσσαρα δάκτυλα. Τὰ βάζετε εἰς τὴν φωτιάν, καὶ ὅταν καύσῃ τὸ νερό, τὰ βγάζετε ἀπὸ τὴν φωτιά· Ρίπτετε μίαν πρέζαν ἁλάτι, ἢ ὀλίγον ξυνὸν ἀγουρίδας. Τὰ ἀφήνετε ἐπὶ μίαν ὥραν καὶ τὰ βάζετε εἰς σιγανὴν φωτιάν. Ὅταν τὸ νερὸν ἀρχίσῃ νὰ ρυτιδοῦται, πρὶν νὰ βράσῃ τὰ ἀποσύρετε καὶ τὰ βγάζετε μὲ τρυπητὴν κουτάλαν καὶ τὰ ρίπτετε εἰς κρύο νερό. Κατασκευάζετε σιρόπι πολὺ ὀλίγον δεμένο. Στεγνόνετε μὲ πετσέταν τοὺς καρπούς σας, τοὺς βάζετε εἰς πήλινον τσουκαλάκι καὶ χύνετε ἐπ' αὐτῶν τὸ σιρόπι ζεματιστόν. Τὰ ἀφίνετε ἔτσι 24 ὥρας. Ἀφαιρεῖτε τοὺς καρπούς. Δένετε τὸ ἴδιον σιρόπι περισσότερον ἀπὸ τὴν πρώτην φοράν, τὸ χύνετε καὶ πάλιν εἰς τοὺς καρπούς σας καὶ τὸ ἀφίνετε καὶ πάλιν 24 ὥρας. Ξανακάμετε τὸ ἴδιον, δένετε ἐντελῶς τὸ σιρόπι, τοὺς τὸ χύνετε καὶ τὰ ἀφίνετε 48 ὥρας. Μετὰ ταῦτα τὰ βάζετε εἰς δοχεῖα. Ἢ τὰ ξηρένετε καὶ τὰ βάζετε μέσα εἰς οἰνόπνευμα.

ΖΩΗ ΕΝΟΣ ΕΤΟΥΣ

Τὴν ἀληθῆ ζωὴν ἑνὸς ἔτους ὁλοκλήρου μὲ τὰς πικρίας καὶ τὰς χαράς του, μὲ τὰς συγκινήσεις καὶ τὰς θλίψεις του, τὴν ζωὴν αὐτήν, ὅπως τὴν αἰσθανόμεθα ἡμεῖς αἱ γυναῖκες, ὅπως τὴν βλέπομεν, ὅπως τὴν ἐννοοῦμεν, μὲ ἐντυπώσεις σταχυολογημένας ἀπὸ παντοῦ, μὲ τὴν ἐξέλιξιν τῆς κατὰ τὸ ἔτος αὐτὸ θαυμασίας γυναικείας δράσεως, μὲ τὰς δοκιμασίας, αἱ ὁποῖαι θὰ μᾶς χρησιμεύσουν ὡς πολύτιμα διὰ τὸ μέλλον μαθήματα, μὲ τὰς γνώμας ἐπιφανῶν ἀνδρῶν περὶ τοῦ φύλου μας, τὴν ζωὴν αὐτὴν περιγράφει τὸ νέον πεντακοσιασέλιδον ἔργον τῆς διευθυντρίας τῆς «Ἐφημερίδος τῶν Κυριῶν» κ. Κ. Παρρέν. Πωλεῖται εἰς τὰ γραφεῖα τῆς «Ἐφημερίδος τῶν Κυριῶν» καὶ ἀποστέλλεται ταχυδρομικῶς εἰς πάντα προαποστέλλοντα τὸ ἀντίτιμον αὐτοῦ ἐντὸς συστημένης ἐπιστολῆς.

Τιμᾶται δρ. 5. διὰ τὰς Ἀθήνας, 5,50 διὰ τὰς ἐπαρχίας καὶ 5 φρ. χρ. διὰ τὸ Ἐξωτερικόν.

γελοία μοδίστρα, ὑπερτεσσαρακοντοῦτις. Ἡ ἄλλη ἦτο ἡ ἀδελφὴ τοῦ ἰατροῦ μας ἀγενὲς καὶ βάναυσον πλάσμα, τὸ ὁποῖον αὐτὸς ὁ ἰατρὸς εἶχεν ἀποκηρύξει, οὔτε νέα, οὔτε εὔμορφη, οὔτε ἐπιμελημένη, τὴν ὁποίαν ὅλος ὁ κόσμος ἐδακτυλοδείκτει, ἀσθενής, φρικώδης, δηλητηριάζουσα, ὡς ἔλεγεν ἡ παράδοσις τοὺς ἐραστάς της. Ἡ τελευταία τέλος ἦτο ἡ δευτέρα μου θαλαμηπόλος, πτωχὴ κόρη, τὴν ὁποίαν εὕρισκε τρομερὰ ἀντιπαθητικὴν καὶ τὴν ὁποίαν μὲ παρεκάλει καθ' ἡμέραν νὰ ἀποπέμψω, διότι, ὡς μοὶ ἔλεγε γελῶν, τὸν κατεδίωκε μὲ τὰ αὐθάδη βλέμματά της. Λοιπὸν εἶχον ἀπατηθῆ ἀδικαιολογήτως, ἀναισχύντως, ὄχι διότι σοβαρόν τι αἴσθημα τὸν παρέσυρε, ἀλλὰ διότι ἡ πρώτη τυχοῦσα διαβάτις τὸν προσκάλει, ἢ διότι οἱ φίλοι του τὸν ἐπερίπαιζον διὰ τὴν πρὸς ἐμὲ πίστιν του, ἢ διότι ἤθελε νὰ πεισθῇ ὅτι ἤμην συμπαθεστέρα ὅλων τῶν ἄλλων.

Παρευθύς, ὡς ἐπείσθην περὶ τῆς προδοσίας, ἧς ἤμην θῦμα, ἠσθάνθην ἓν μέγα κενὸν εἰς τὴν καρδιάν μου. Εἶδα τὸν ἄνδρα, τοῦ ὁποίου ἔφερα τὸ ὄνομα, ὁποῖος ἦτο πραγματικῶς καὶ ὄχι ὅπως τὰ τυφλωμένα ἀπὸ ἀγάπην μάτια μου τὸν ἔβλεπον κατὰ τὰ πέντε ἔτη τῆς ἀνεφέλου συζυγικῆς ζωῆς μας. Μυρίαι λεπτομέρειαι ἐπανῆλθον τότε εἰς τὴν μνήμην μου. Εἶχα ὑπανδρευθῆ ἄνδρα γλυκύν, καλόν, καὶ εὔκολον εἰς τὴν ζωήν, ἀλλὰ κοινότατον. Ἐὰν ἀντὶ νὰ εἶναι πλούσιος ὡς ἦτο, εἶχεν ἀνάγκην νὰ δημιουργήσῃ στάδιον εἴτε ἐν τῇ φιλολογίᾳ, εἴτε ἐν τῇ τέχνῃ, εἴτε ἐν τῇ πολιτικῇ, εἴτε ἐν τῇ διπλωματίᾳ δὲν θὰ ἠδοκίμει ποτέ. Θὰ τοῦ ἔλειπε πάντοτε ὁ χαρακτήρ, ἄνευ τοῦ ὁποίου οὐδὲν κατορθοῖ τις. Ἦτο φύσις κατωτέρας περιωπῆς, ἀξιαγάπητος εγωιστευτικὴ καὶ συμπαθὴς πρὸς ὅλους. Δὲν εἶχε κανένα ἐχθρόν, δὲν νέπνεέ ποτε δυσπιστίαν, ἀλλ' οὔτε καὶ φιλίαν φανατικήν, οὔτε καὶ αἰσθήματα ἰσχυρά, ἐξ ἐκείνων, τὰ ὁποῖα δίδουν τὸ ἠθικὸν μέτρον ἑκάστου ἀνθρώπου καὶ παρηγοροῦν τὰ πάντα ἀκόμη καὶ τὸ μῖσος καὶ τὴν συκοφαντίαν.

Τὸν εἶχον μὲ τὴν μεγάλην ἀγάπην μου ἐκτιμήσει πέραν τῆς ἀξίας του, τὸν εἶχα νομίσει μέγα τι· καὶ ἐὰν ἐζούσαμεν ὀλιγώτερον μακρὰν τοῦ κόσμου καὶ περισσότερον ἐν αὐτῷ, θὰ εἶχον πείσει καὶ τὸν κόσμον αὐτὸν περὶ τῆς ὑπεροχῆς του. Τῷ εἶχον ἐμπνεύσει φιλοδοξίαν πολὺ ἀνωτέραν ἐκείνης, ἣν ὁ ἴδιος ἐπόθει. Καὶ ἰδοὺ πῶς εἶχεν ἀνταμείψει τὴν ἀγάπην μου. Πῶς, ἐγὼ ἡ ὁποία ἤμην τόσον μετριόφρων ἀλλὰ καὶ τόσον ἀνωτέρα του· πῶς ἐγὼ ἐμοιραζόμην μὲ τὰ ἄθλια ἐκεῖνα πλάσματα τὰς θωπείας του, αἱ ὁποῖαι οὐδὲν ἄλλο εἶχον, ἴσως, δι' ἐμὲ γόητρον ἢ τὸ τῆς ἀποκλειστικότητος, Καὶ ὑπεκρίνετο τόσον καλά, ὥστε νὰ εἶναι πάντοτε ἀμεταπτώτως τρυφερὸς καὶ στοργικὸς καὶ ἀξιολάτρευτος· οὐδέποτε ἡ σκιὰ κἂν μεταμελείας ἐσκίασε τὸ μέτωπόν του. Μὲ ἀπεχωρίζετο, ἔστω καὶ δι' ὀλίγας στιγμάς, μὲ θλίψιν, μοῦ ἐπανήρχετο μὲ χαράν. Ὅταν μὲ ἀπεχωρίζετο διὰ μίαν ἡμέραν, εὕρισκε τὸν τρόπον νὰ μοῦ γράψῃ δὶς ἐντὸς τῆς αὐτῆς ἡμέρας λόγους περιπαθεῖς καὶ ὁμολογίαν αἰωνίας ἀγάπης καὶ πίστεως. Ἀναμφιβόλως θὰ ἐκρήμνιζεν ἀπὸ τὸ παράθυρον ὅλας μαζῆ τὰς ἀντιζήλους μου μᾶλλον ἢ νὰ μοῦ προξενήσῃ τὴν ἐλαχίστην λύπην. Ἀλλὰ δὲν θὰ ἐτόλμα νὰ μὴ ἔχῃ ἐρωμένας. Ἐφοβεῖτο τὸ γελοῖον. Χωρὶς νὰ εἶναι ἄνανδρος, κατὰ τὴν κυρίαν τῆς λέξεως σημασίαν, μὲ εἶχε προδώσει εἰς τὰ εὐγενέστερα τῶν αἰσθημάτων μου.

(Ἀκολουθεῖ)